

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Piotr Prusinowski

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A.F.
przeciwko Urzędowi Miasta W. z siedzibą w W.
o wznowienie postępowania,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 lutego 2020 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. akt III APa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 26 czerwca 2019 r., sygn. akt III APa [...] Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił zażalenie powoda A.F. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z 20 maja 2019 r., sygn. akt III APa [...], w której Sąd Apelacyjny odrzucił skargę o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa A.F. przeciwko Urzędowi Miasta W. z siedzibą w W., zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z 27 grudnia 2018 r., sygn. akt III APa [...].

Sąd Apelacyjny wskazał, że postanowieniem z 20 maja 2019 r. Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę A.F. o wznowienie postępowania w sprawie prowadzonej pod sygn. akt III APa [...], zakończonej prawomocnym wyrokiem tego Sądu wydanym 27 grudnia 2018 r.

W dniu 16 czerwca 2019 r. A.F. złożył osobiście sporządzone zażalenie na powyższe postanowienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zażalenie podlegało odrzuceniu.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, chyba że strona posiada kwalifikacje określone w art. 87¹ § 2 k.p.c. a więc jest sędzią, prokuratorem, notariuszem albo profesorem lub doktorem habilitowanym nauk prawnych. Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego, skierowane do Sądu Najwyższego, powinno być zatem sporządzone przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym, a nie ulegać wątpliwości, że A.F. takich kwalifikacji nie posiada.

Zażalenie sporządzone osobiście przez stronę, która nie posiada kwalifikacji wymienionych w art. 87¹ § 2 k.p.c. podlega odrzuceniu na mocy art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., bez możliwości przekazywania go do Sądu Najwyższego celem merytorycznego rozpoznania. W związku z powyższym, na podstawie powołanych przepisów, Sąd Apelacyjny postanowił jak w sentencji.

Na postanowienie Sądu Apelacyjnego pełnomocnik powoda złożył zażalenie, wnosząc o:

1. Ustanowienie adwokata do podpisania zażalenia z dnia 20 maja 2019 r., sporządzonego przez powoda A.F. w imieniu własnym.

2. Przywrócenie terminu do sporządzenia czynności z pkt. 1.

3. Wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w [...]. SSA E.S., M.K.-W., M.W. z art. 30 k.p.c.

4. Skierowanie sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego dla Sędziów i Asesorów o ukaranie wymienionych Sędziów z pkt. 3 karą dyscyplinarną upomnieniem,

5. Rozpoznanie sprawy o wznowienie postępowania. Wniosek o wznowienie postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał, że A.F. otrzymał postanowienie sądu z dnia 20 maja 2019 r. Postanowienie jak też doręczenie nie zawierały pouczeń - zwłaszcza tych o konieczności sporządzenia środka zaskarżenia przez profesjonalistę, co zdaniem skarżącego stanowiło błąd Sądu Apelacyjnego. Błąd

ten został spowodowany umyślnie przez profesjonalistę- sędziów składu orzekającego w celu niedopuszczenia do dalszych czynności w sprawie. Postanowienie zaskarżone przez powoda z dnia 20 maja 2019 r także nie zawierało takiego pouczenia, że profesjonalista (adwokat, radca prawny) może sporządzić zażalenie (pismo procesowe) do Sądu Najwyższego. Niska jakość pracy sędziów oraz nieprzestrzeganie prawa z art. 5 k.p.c. Wobec powoda nie posiadającego profesjonalnego obrońcy nie może negatywnie wpływać na jego prawa i obowiązki w postępowaniu jeśli zobowiązany do tego sąd nie udzieli stosownych pouczeń, lub uprzednio nie wezwie do usunięcia braków formalnych, tj podpisanie zażalenia przez profesjonalistę. Takie działanie sądu jest umyślne i szkodliwe dla strony. Wobec powyższego wniosek do Rzecznika Dyscyplinarnego z pkt. 4 jest zasadny. Zasadny też jest wniosek z pkt 3 o wyłączenie sędziów, z uwagi na ich mierną pracę, stronnictwo, ewidentne działanie na szkodę strony pozostającej bez pomocy prawnej. Skład orzekający nie wywiązał się z dyspozycji art. 5 k.p.c., co jest urągające dla sprawy. Zasadnym jest zatem przywrócenie terminu oraz ustanowienie adwokata dla sporządzenia zażalenia do Sądu Najwyższego.

W dalszej części uzasadnienia skarżący odnosił się do zasadności skargi o wznowienie postępowania.

Pozwany nie składał odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie ma usprawiedliwionych podstaw.

Na podstawie art. 5 k.p.c. w razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych. Jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego udzielenie pouczenia zależy od oceny i uznania sądu uwiarygodnionej konkretną sytuacją procesową i staje się powinnością sądu tylko w sytuacjach zupełnie wyjątkowych, kiedy zachodzi potrzeba zapobieżenia nierówności podmiotów toczącego się postępowania, a więc wówczas, gdy strona z uwagi na swoją nieporadność i stopień skomplikowania

sprawy nie jest w stanie zrozumieć istoty prowadzonego postępowania i podjąć w związku z tym stosowne czynności procesowe (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 lutego 2019 r., II PK 307/17, LEX nr 2626246). Z art. 5 k.p.c. nie wynika powinność sądu o charakterze ogólnego obowiązku udzielania w każdym wypadku pouczeń osobom stającym przed sądem, tylko dlatego, że występują bez profesjonalnego pełnomocnika (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2018 r., I PK 30/17, LEX nr 2558421). W związku z powyższym zarzut naruszenia art. 5 k.p.c. może być uzasadniony zupełnie wyjątkowo.

W niniejszej sprawie nie można uznać, aby Sąd Apelacyjny naruszył art. 5 k.p.c. przez brak pouczenia powoda o przymusie adwokacko-radcowskim w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Obowiązek profesjonalnego zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym jest powszechnie znany, wynika wprost z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, zaś powód nie był osobą nieporadną, która nie radziła sobie z prowadzeniem postępowania we własnym imieniu, o czym choćby świadczy fakt, że korzystał on z pomocy profesjonalnych pełnomocników w toku postępowania głównego zakończonego prawomocnym orzeczeniem i często podważał on podejmowane przez nich czynności, a zatem był w stanie je ocenić.

W związku z powyższym zażalenie należało uznać za nieuzasadnione i oddalić je, bowiem zaskarżone postanowienie było prawidłowe, co skutkowało również tym, że niezasadne były wszystkie pozostałe wnioski zawarte w zażaleniu.

Z tych powodów, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c., orzeczono jak w sentencji.